

ห้องคิด/ห้องมูล : แพร่มปริ ณ สงขลา

“ ในที่สัมมนาทุกครั้งเรามักจะพูดกันเรื่องของการเน้นให้ชาวสวนทำคุณภาพ คุณภาพและคุณภาพ แต่อะไรคือคุณภาพและคุณภาพดังกล่าว กลไกอะไรที่เราจะใช้ในการสร้างคุณภาพให้มีมาตรฐานเดียวกัน ท่านที่เคยไปคุ้มงานตลาดกลางของญี่ปุ่น ได้หัวน ออสเตรเลีย จะเห็นชัดเจนว่าระบบตลาดที่นี่ประสิทธิภาพจะเป็นตัวกำหนดคุณภาพในทุกเรื่องอย่างแท้จริง ”

นายม่วงนอกฤทธิ์ของชาวสวน จ.สุพรรณบุรี รายงานให้ผลผลิตมาชั้นใจจริง ๆ

มะม่วงของเรา

ณ วันนี้และวันข้างหน้า

ถอดรหัสพืช ถอดรหัสพืชที่ปลูกไม้ผล
ของบ้านเราทั้งหมด

ในปี 2538 มีจำนวน 7.19 ล้านไร่ ในจำนวนนี้คิดเป็นพื้นที่การปลูกมะม่วงถึง 1.72 ล้านไร่หรือ 23.6% ของพื้นที่การปลูกไม้ผลทั้งหมด โดยที่ปริมาณการปลูกมะม่วงมีปริมาณพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ทั้งนี้เป็นผลจากนโยบายการปรับปรุงโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรของรัฐบาลตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา จากปริมาณการเพิ่มขึ้นของพื้นที่การปลูกมะม่วงอย่างมากมายนี้ทำให้เป็นที่น่า

จะต้องใช้ความสามารถในการสื่อสารให้ดี
และสามารถที่มีการผลิตตามถูกต้อง
และดูแลไว้ในดีดูด เนื่องจากมีปัจจัย
ของผู้ผลิตจำนวนมากไม่สามารถ
ขยายตัวได้ดี อย่างไรก็
ตามจากการเข้าใจความต้องการของ
ผู้บริโภคในลักษณะ เนื้อหาการรับ
ฟังจะต้องหันหน้าไปในวันนี้และ
ในอนาคตเดินทางจากครอบครัวนั้นเอง
ให้เข้าใจในราษฎรและช่วยเหลือคนทุกคน
ที่ต้องการช่วยเหลือ

พื้นที่ที่มีความต้องการค้าของเรา มีหลากหลาย

จากการสำรวจของกรมส่ง-
เสริมการเกษตรปรากฏว่าพื้นที่ที่มีความต้อง^{การ}
ที่เราต้องการรับรองพื้นที่นั้นพื้นที่ที่เรา^{การ}
ต้องการเป็นการค้าอยู่ในปัจจุบันจะ^{การ}
มีอยู่ประมาณ 30 กว่าสายพันธุ์โดย^{การ}
แบ่งออกเป็นสามกลุ่มคือ กลุ่มที่ใช้^{การ}
เชิงพาณิชย์ รับประทานเดิน (มัน)^{การ}
และปรุงอาหารอุดหนากรรม แต่ใน^{การ}
กรณีที่ต้องการส่งเสริมการค้าของพื้นที่ต่าง^{การ}
กันนี้ต้องหันมาสังเกตพื้นที่น่าสนใจให้ดี^{การ}
และมองว่าเราใช้ในการประกอบอาชีวะ^{การ}
และการใช้ประโยชน์ที่ดีต่อพื้นที่^{การ}
และต้องหันมาที่อัตราหัวน้ำ แม่น้ำ^{การ}
และต้องหันมาที่การส่งออกในท้องที่จะ

ที่ชุมชนท่องเที่ยวที่มีความต้องการที่ต้อง^{การ}
เพื่อต้องหันมาในร้านอาหารไทยเดิมที่^{การ}
ขาย โภชนาการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่^{การ}
ด้านความพึงพอใจนั้น อย่างไรก็ตาม^{การ}
พื้นที่ที่ต้องหันมาที่นี่ ที่ต้องหันมา^{การ}
การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นน้ำผลึกไม้^{การ}
ที่น้ำผลึกไม้สักทองเป็นพื้นที่ที่เริ่ม^{การ}
ได้รับความนิยมของตลาดสูงที่นี่เป็น^{การ}
ลักษณะ เนื้อหาน้ำผลึกไม้สักทอง^{การ}
ส่วนพื้นที่ใหม่ ๆ เป็น โภชนาการเดิม^{การ}
และการซื้อขายกันมากที่นี่

เนื่องจากความหลากหลายใน^{การ}
สายพันธุ์ที่มีความต้องการที่เราต้องหันมา^{การ}
ผลิตและผลเสีย แต่ตลาดจะเป็นกลไก^{การ}
ในการกำหนดทิศทางของผู้ปลูกหรือ^{การ}
ผู้ผลิตเอง ซึ่งหมายความว่าในอนาคต^{การ}
เรารายจะมีความต้องการพื้นที่ที่ต้องหันมา^{การ}
ปลูกเป็นการค้าอยู่เพียงไม่กี่พื้นที่เท่านั้น^{การ}
ก็ต้องหันมาสังเกตพื้นที่ในตลาดสมัย^{การ}
ใหม่ผู้ผลิตจำต้องเน้นการตอบสนองยัง^{การ}

ก่อสู่การตัดสินใจที่ดีที่สุดที่ทำให้^{การ}
จึงจะสามารถอยู่ได้ (Nich Marketing)

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิต
ขายเบร์ชวนอกฤดูหรือก่อนฤดู น้ำ-^{การ}
ตอกไม้ โซค่อนนัต บุญบันดาล และ^{การ}
สูกคอก (กระวายใหญ่) มะม่วงเนาสำหรับ^{การ}
ภาคใต้

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับผลิตขาย
ติบ (มัน) นอกฤดู พื้นที่น้ำ โซค่อนนัต
บุญบันดาล เนียวเสวย

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิต
ขายสุกนอกฤดู น้ำตอกไม้สักทองหรือ^{การ}
น้ำตอกไม้กระวาย (ต้องควบคุมโรครา^{การ}
ให้อยู่) โซค่อนนัต

พื้นที่สำหรับการผลิตก่อนฤดู^{การ}
สามารถทำได้ทุกพื้นที่ขึ้นอยู่กับความ^{การ}
พร้อมของสภาพพื้นที่ การเตรียมการ^{การ}
ของชาวสวน

พื้นที่เหมาะสม เนื่องจาก^{การ}
สภาพพื้นที่ของบ้านเรามีความหลากหลาย^{การ}

พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิต

หลายแตกต่างกันทั้งในด้านสภาพดิน และภูมิอากาศ บางพื้นที่เริ่มน้ำปูทาง ในเรื่องมลภาวะ แหล่งน้ำ แรงงาน ทำให้ไม่เหมาะสมในการที่จะทำการอีก ต่อไป บางพื้นที่มีสภาพแห้งแล้งจึง เหมาะสมที่จะปลูกมะม่วงตามฤดูกาลและ เน้นเฉพาะพันธุ์ที่ทนทานเข้มม่วง แก้วางทางภาคตะวันออกเดียงเหนือ บางเขตแม้มีสภาพที่เหมาะสมแต่เนื่อง จากดินฟ้าอากาศที่ทำให้มะม่วงออก ดอกช้าทำให้ช่วงผลผลิตไปตรงกับฤดู กาลของผลไม้อื่น ๆ จึงต้องเน้นการ ทำให้ล่าออกไปมาก ๆ เสียเลย เช่น ให้ไปเก็บเกี่ยวได้ในช่วงเดือนกรกฎาคม เป็นต้นไปก็จะช่วยให้ได้ราคาที่ดีขึ้น สำหรับภาคใต้ผังตะวันออกในขณะนี้ ก็เริ่มน้ำฝนมากขึ้น แต่ส่วน ใหญ่เป็นมะม่วงในฤดูกาล เพราะปริมาณ ฝนชุกเกินไปในการที่จะผลิตออกฤทธิ์ ยกเว้นมะม่วงเบาซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งในการผลิตนอกฤทธิ์เพื่อขายเป็นมะม่วง เปรี้ยว

เทคโนโลยี

จากความก้าวหน้าในด้าน เทคโนโลยีการผลิตมะม่วงของเราที่ได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สารชีวภาพ การเจริญเติบโตพากโคลนิวทรัชล ชีว สวนต้องยอมรับว่าคือการ เสน่ห์ที่มีอยู่ที่บุกเบิกมิตรนี้เป็น บริบทของโลก ทำให้เราสามารถ

การประยุกต์ใช้เป็นผลิตภัณฑ์ค่าต่ำ ๆ น่าจะเป็นอีกทางเลือกที่คิดของมะม่วงบ้านเรา

ขยายพื้นที่มะม่วงออกไปได้นับล้าน ไร่โดยที่มีผู้มีรายได้และร่วมรายจาก อาชีพนี้เพิ่มขึ้นจนนับหมื่นค่ามิได้ เนื่องจากคือการสามารถทำให้เรา ผลิตมะม่วงออกฤทธิ์ออกนอกฤதุกัน ง่ายอีกขั้น จากการที่เรามีสารชีวภาพ การเจริญเติบโตชนิดดังกล่าวใช้กัน อย่างแพร่หลาย (และราคาถูกลงใน ระยะหลัง ๆ เนื่องจากมีการนำเข้าจาก แหล่งอื่น ๆ ด้วยซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ ชีวสวน) และทำให้มะม่วงกล้ายเป็น พิชเงินพิชทองขึ้นมา ทำให้เก็บได้ ต่อ ๆ ของนักวิชาการโดยการสนับสนุนของทุกฝ่ายก็มีเพิ่มเติมมาเป็น ระยะเช่นเรื่องการตัดแต่งกิ่งเพื่อควบคุม ทรงพุ่ม ซึ่งสัมพันธ์กับการที่จะทำให้ ต้นอยู่ในสภาพพร้อมสมบูรณ์ในการที่ จะออกดอกได้ดี เชื่อมไปถึงเรื่องการ ที่จะก่อให้เกิดความสะดวกในการจัด การต่อไป ตามมาตรฐาน ตลอดจนเรื่อง

อื่น ๆ อีกมากมายจนทำให้เก็บได้ ต่อ กับมะม่วงของบ้านเรามากที่สุด เมื่อเทียบกับไม้ผลชนิดอื่น ๆ

เทคโนโลยีที่ยังเป็นปัญหา สำหรับเมืองร้อนเช่นอย่างบ้านเราก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับโรคระบาดที่เป็นปัญหา ใหญ่และเป็นอุปสรรคสำคัญในการ ผลิตมะม่วงนอกฤทธิ์ ทั้งนี้ เพราะสภาพ ฝนชุกในช่วงที่มะม่วงออกดอกและออก บานทำให้มะม่วงไม่ติดผลเนื่องจากการ ทำลายของโรคจากเชื้อรากโดยเฉพาะ แอนแทรคโนส ช้าสวนมะม่วงที่มี พื้นที่ปลูกไม่มากนักหรือมีแรงงานพอ ในการจัดการเรื่องการพ่นสารป้องกัน ทั้งที่ที่ฟันเริ่มชาลงหรือเมื่อฝนหยุด ชั่วโมงในช่วงฤดูฝนบางครั้งต้องพ่นสาร ป้องกันเชื้อรากดังกล่าวถูกมาก และต้อง พ่นในเวลากลางคืนสำหรับบางกรณี เสียด้วยซ้ำ ปัญหาตรงนี้จึงเป็นจุด จำกัดในการผลิตมะม่วงนอกฤทธิ์ที่ต้อง

สูญเสียหายอย่างชัดเจน แต่ก็อาจเป็นผลดีในแง่ของราคาน้ำมันที่เป็นช่องโอกาสของผู้ที่มีมือที่จะทำได้ อย่างไรก็ตามในอนาคตอันใกล้ไกลันกันน้ำมันจะมีสารป้องกันกำจัดโรคราษฎร์ใหม่ที่ถูกใช้ในการขับน้ำหนทางน้ำกับทางราชการอยู่ในขณะนี้เป็นสารสังเคราะห์จากเพ็คตรัมชาติชนิดหนึ่งซึ่งมีแนวโน้มในการป้องกันและกำจัดโรคแอนแทรคติกโคนส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก ถึงเวลาหนึ่งจะมีน้ำหน้าการผลิตน้ำม่วงนอกฤดูของเราก็คงเปลี่ยนไป

ปัญหาระบบแมลงศัตรูโดยเดพะเพลื้อไฟแมลงเป็นปัญหาสำคัญไม่น้อยแต่ด้วยวิธีการผสมผสานหลายประการที่ช่วยส่วนได้ดี นาไปในปีอุบัติภัยทำให้ปัญหานี้ไม่เป็นเรื่องที่ร้ายแรงเท่าปัญหารโรคโดยเดพะในเรื่องของการดัดแปลงที่ดีจะช่วยลดปัญหาระบบ

ของแมลงลงได้

ตลาดในอนาคต

สำหรับในปี 2540 นี้ช่วงมีน้ำหน้าการผลิตต่อเนื่องตลาดด้วยจะมีอยู่ช่วงปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือน พฤษภาคม แต่เมื่อเริ่มน้ำหน้าแล้วจะเดือนพฤษภาคมราคามาเริ่มต้นขึ้นและตลาดเริ่มน้ำหน้าตัวคลื่นขึ้น (อ่านรายละเอียดในเรื่องตลาดอีกที) ซึ่งเมื่อเทียบกับในอดีตหลาย ๆ ปีที่ผ่านมาจะมีน้ำหน้าการผลิตในฤดูกาลยังมีราคาที่ดีพอสมควร ดังนั้นสัญญาณนี้จะเริ่มจะปรากฏออกมากแล้วว่ามีน้ำหน้าในฤดูกาลเริ่มน้ำหน้าที่มีมากขึ้นเนื่องจากปริมาณพื้นที่มีมากขึ้น และส่วนหนึ่งไม่เหมาะสมในการผลิตนอกฤดูหรือช่วงส่วนเหล่านี้ไม่พร้อมในการผลิตก่อนฤดูกาลเริ่มน้ำหน้า

ในอนาคตจะมีน้ำหน้าการผลิต

ต้องพึงพาตลาดในประเทศเป็นหลักอยู่เป็นเดิมพื้นที่จากสินค้าแล้วการส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศมีน้อยนิดมาก เช่นปี 2538 เรายังมีน้ำหน้าการผลิตไปได้ 3,658 ตัน น้ำหน้าปี 2539 5,914 ตันเท่านั้น

นอกจากนี้ในวันนี้หน้าเราอาจต้องเผชิญตลาดให้มีน้ำหน้าต่างประเทศเข้ามายังในบ้านเราราคาน้ำหน้าที่เพิ่มขึ้น หลักๆ ก็คือไม้จากอสเตรเลียซึ่งเป็นน้ำหน้าที่มีผลผลิตประมาณห้าตันต่อเดือนกันอย่างถาวรสั่งเดือนธันวาคม (ออสเตรเลียปีกน้ำหน้าต่างน้ำหน้าก็ไม่ได้ผลต่อโดยเฉพาะทางตอนเหนือของประเทศคือดาร์วิน) เพียงแต่ขณะนี้เขามีปัญหาระบบถนนเจ้าเมืองที่เราอ้างได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่เขาจะต้องหาวิธีควบคุมให้ได้เสียก่อน เช่นเดียวกันกับน้ำหน้าจากเวียดนาม ที่มีโอกาสในการเข้ามายังบ้านเราราด้วยกัน

ดังนั้นสภาพการผลิตจะมีน้ำหน้าในบ้านเราระบบนี้เรียกว่าการทำสวนน้ำหน้าในลักษณะต้องอาศัยโชคหรืออย่างต้องวัดดวงกันอยู่ ยังไม่เป็นระดับอุตสาหกรรมอย่างกรณีของสัมและถ้าจะแบ่งกลุ่มน้ำหน้าจะมีน้ำหน้าไปตามระดับความสำเร็จหรือความสามารถแล้วจะมีหลายกลุ่มและหลายระดับ ปัญหาที่เป็นปัญหาอยู่นั้นส่วนใหญ่ก็ทราบกันว่าจะต้องทำอย่างไรแต่บางครั้งไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากติดขัดที่เรื่องของการจัดการโดยเดพะเรื่อง

บรรยากาศการซื้อขายของตลาดน้ำหน้าบ้านเรา

ยำมะม่วง... อาหารจากมะม่วงที่ขายได้ตลอดปี เพราะถูกกลั่นคุณให้

ของแรงงาน เครื่องมือที่เหมาะสม และเงื่อนไขทางสังคม เงินทุน และอื่น ๆ อีกมากมาย

ในที่สัมมนาทุกครั้งเรามักจะพูดกันเรื่องของการเน้นให้ชาวสวนทำคุณภาพ คุณภาพและคุณภาพ แต่อะไรคือคุณภาพและคุณภาพดังกล่าว กลไกจะไม่ใช่ใน การสร้าง

คุณภาพให้มีมาตรฐานเดียวกัน ห้านที่เคยไปดูงานตลาดกลางของญี่ปุ่น ได้หัวน ออสเตรเลีย จะเห็นขัดเจนว่าระบบตลาดที่มีประสิทธิภาพจะเป็นตัวกำหนดคุณภาพในทุกเรื่องอย่างแท้จริง และตลาดตรงนั้นรัฐจะต้องเข้ามามีบทบาทลงทุนในสถานที่และการสร้างระบบแต่การบริหารให้

เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ ชาวสวนร่วมเป็นกรรมการบริหาร เพราะในเรื่องของตลาดกลางที่ดีเอกชนไม่สามารถจะลงทุนได้เนื่องจากอัตราผลตอบแทนต่ำเมื่อเทียบกับราคาก้อน และทรัพย์สินที่ลงไว้ (คิดผลเบื้องหลัง หัวใจรายรายเสียก่อน) สังคมไทยเราอะไร ๆ ก็ได้หากกันในเรื่องการจัดการการรวมกลุ่มนี้ต้องมีเรื่องของสปีชีฟและระบบที่ดูแลน้อยเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้วเราจะปัญหาตามลดตัวตั้งแต่ก่อการให้ประเทศไทยไม่เป็นเลี้ยงที่เดียว

ทั้งหมดนี้เป็นการประเมินความเห็นในภาพรวมของอุตสาหกรรมมะม่วงบ้านเรา (จริง ๆ แล้วไม่สามารถเป็นอุตสาหกรรมได้ดังกล่าวแล้ว) ซึ่งยังจะต้องพัฒนากันอีกมากมายถ้าจะให้เป็นอุตสาหกรรม และมีความยั่งยืนอย่างแท้จริง โครงการเป็นผู้นำในเรื่องนี้ในเมื่อระบบการจัดการระดับประเทศเป็น วิชาการอยู่ที่กรมวิชาการเกษตร ส่งเสริมอยู่ที่กรมส่งเสริมการเกษตร ตลาดอยู่ที่กรมการค้าภายใน เพื่อที่ต้องออกใจรักกันค่อนไป ทราบได้ที่ยังมีลมหายใจและเรารักกันเป็นกันเอง

